

R O M Ȃ N I A
CURTEA DE APEL GALAȚI
SECȚIA CONFLICTE DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE
ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 10 Octombrie 2019

Completul compus din:

PREȘEDINTE (...)

Judecător (...)

Judecător (...)

Grefier (...)

Pentru astăzi fiind amânată pronunțarea asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție formulată în cadrul **apelului** declarat de **reclamanții** (...) - toți cu domiciliul procesual la (...), cu sediul profesional în (...), împotriva sentinței civile nr. (...) pronunțată de (...), în contradictoriu cu **intimatele** (...), cu sediul în (...) și (...), cu sediul în (...), având ca **obiect** „pretenții”.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 03.10.2019 care s-au consemnat în încheierea din aceeași zi, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când instanța în temeiul dispozițiilor art.396 alineat 1 Cod procedură civilă a amânat pronunțarea la data de 10.10.2019.

CURTEA

Analizând lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. de lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 5 alin. 2 în referire la art. 3 alin. 1 lit. b pct. 3 din Legea nr. 341/2004, prin raportare la prevederile art. 154 alin.1 lit. d din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și art. 224 alin.1 lit. d din Legea nr. 95/2006, cu luarea în considerare și a prevederilor art. 155 din Legea nr. 227/2015, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât:

a) Curtea de Apel Galați este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

b) interpretarea/aplicarea textelor legale enunțate reprezintă o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

Art. 519 din noul Cod de procedură civilă nu definește noțiunea de «chestiune de drept». În doctrină s-a arătat însă că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 16 din 23 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016).

2. chestiunea de drept este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii.

Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile se impune, întrucât interpretarea prevederilor legale în discuție constituie o problemă de drept care necesită a fi lămurită și prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării sale de principiu și a înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății.

Nu în ultimul rând, se impune a fi menționat rolul unificator al instituției juridice a hotărârii prealabile în scopul preîntâmpinării apariției unei jurisprudențe neunitare, printr-o rezolvare de principiu a unei veritabile probleme de drept, astfel încât sesizarea are caracter admisibil.

Scopul acestei proceduri este crearea unui mecanism nou pentru uniformizarea practicii judiciare care să contribuie, alături de recursul în interesul legii, la transformarea practicii judiciare românești într-una predictibilă, care să răspundă așteptărilor rezonabile ale justițiabililor.

Deși evaluarea condiției privind caracterul real al problemei de drept ce se solicită a fi lămurită revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, dispozițiile procedurale ale art. 520 alin. 1 din noul Cod de procedură civilă impun instanței de trimitere o primă evaluare a acesteia, prin punctul de vedere al completului de judecată care stabilește că există o problemă de interpretare ce implică riscul unor dezlegări diferite. Reprezentând o obligație legală, punctul de vedere al completului de judecată vizează opinia instanței de trimitere cu privire la modalitatea de interpretare a normei de drept ce se circumscrie problemei sesizate, și nu opinia asupra modalității de rezolvare a fondului cauzei.

3. Nu s-au identificat situații în care Înalta Curte de Casație și Justiție să fi statuat asupra chestiunii de drept în discuție, ori care să fi făcut obiectul unui recurs în interesul legii sau în curs de soluționare.

De altfel, statuarea instanței supreme asupra problemei de drept nu poate avea loc printr-o simplă decizie de speță, ci este necesar ca Înalta Curte de Casație și Justiție să fi statuat cu valoare de principiu fie printr-o hotărâre prealabilă, fie printr-un recurs în interesul legii.

II. Expunerea succintă a procesului

Prin cererea înregistrată sub nr. (...) pe rolul (...) (disjunsă din dosarul înregistrat pe rolul aceleiași instanțe la data de (...), sub nr. (...)), reclamantii (...) au chemat în judecată pe pârâta (...), solicitând obligarea pârâtei la restituirea sumelor de bani reținute nelegal cu titlu de cotă CASS de 5,5% din drepturile încasate potrivit Legii nr. 341/2004, începând cu luna iunie 2014. Totodată, au solicitat obligarea pârâtei la respectarea dispozițiilor legale în materie, îndeosebi a Codului fiscal, începând cu luna august, în sensul de a nu mai reține această cotă din drepturile bănești încasate potrivit Legii nr. 341/2004.

În motivarea acțiunii, în esență reclamantii au arătat că au calitatea de „Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 - Luptător cu Rol Determinant” conform prevederilor Legii 341/2004, cu modificările și completările ulterioare. Această lege prevede acordarea unor drepturi, printre care și o indemnizație lunară, iar potrivit art. 5 alin. 2 drepturile acordate conform acestei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi.

Atât Codul fiscal vechi, cât și Codul fiscal aplicabil prin Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, stabilește în mod imperativ la art.155 alin. 1 categoriile de venituri supuse contribuției de asigurări sociale de sănătate. Art.153 alin.1 lit. a-d din Codul fiscal enumeră limitativ cine datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate.

În altă ordine de idei, nici Legea nr. 95/2006, privind reforma în domeniul sănătății, nu instituie reținerea unei sume de bani din drepturile acordate în baza Legii nr. 341/2004, astfel că indemnizațiile lunare acordate în baza Legii nr. 341/2004 nu constituie venituri, nu se impozitează și nu constituie venituri pentru asigurările sociale de sănătate.

Cu toate acestea, pârâta Casa Județeană de Pensii Brăila reține în mod ilegal, fără o bază legală, coeficientul de 5,5% din indemnizația specială drept contribuție de asigurări sociale de sănătate, și virează sumele la CNAS, în condițiile în care între CNAS și reclamantii nu există raport juridic civil.

Reclamantii au mai susținut că sunt îndeplinite condițiile plății nedatorate conform art. 1341 Cod civil.

În drept, și-au întemeiat cererea pe dispozițiile art. 1341 din Codul civil, Legea nr. 341/2004, Legea nr. 227/2015 și Legea nr. 95/2006.

Pârâta (...) a formulat întâmpinare prin care a invocat excepția prescripției dreptului la acțiune pentru perioada anterioară datei de 07.08.2015, avându-se în vedere art. 2517 Cod civil și data înregistrării acțiunii pe rolul instanței.

Pe fond a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată, în esență susținând că instituția a emis decizii prin care reclamantilor, având titlul de „Luptător Pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 - Luptător cu Rol Determinant” prevăzut de art. 3 alin. 1 lit. b pct. 3 din Legea nr. 341/2004, modificată și completată, le-a fost acordată indemnizația de grațitudine prevăzută de art. 4 alin. 4 din

lege, începând cu data de 01.01.2015. De asemenea, prin aceleași decizii reclamantilor le-a fost menținută și indemnizația lunară prevăzută de art. 5 alin. 1 lit. o din același act normativ.

A invocat prevederile art. 224 alin. 1 lit. c din Legea nr. 95/2006, susținând că din acestea rezultă că sunt scutite de plata contribuției de asigurări sociale de sănătate doar persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b pct. 1 din Legea nr. 341/2004, respectiv persoanele cărora li s-a recunoscut titlul de Luptător Rănit, iar reclamantii nu au făcut dovada că ar deține acest titlu. De asemenea, a menționat dispozițiile art. 154 din Legea nr. 227/2015, care printre persoanele fizice exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate enumeră tot persoanele cărora li s-a acordat titlul de Luptător Rănit.

Pârâta a mai susținut că dispozițiile art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004, invocate de reclamantii, nu au relevanță în speță, textul de lege vorbind doar despre neimpozitarea acestor indemnizații, și nicidecum despre nereținerea cotei de contribuție de asigurări sociale de sănătate, care reprezintă o contribuție la bugetul asigurărilor sociale de sănătate, iar nu un impozit.

Prin art. 2 alin. 2 lit. b din Legea 227/2015 privind Codul Fiscal, contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate sunt încadrate în categoria contribuțiilor sociale și nu în cea a impozitelor.

Mai mult decât atât, Legea nr. 341/2004 reglementează prin art. 5 în mod expres și limitativ drepturile de care pot beneficia persoanele ale căror drepturi s-au stabilit conform acestei legi, iar printre ele nu se numără și scutirea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Pârâta a considerat nefondată solicitarea reclamantilor de a li se restitui sumele reținute sub forma de contribuție de asigurări sociale de sănătate începând cu data de 01.06.2014, întrucât dispozițiile art. 224 alin. 1 lit. c din Legea nr. 95/2006 se regăseau în forma în vigoare la acea dată a Legii nr. 95/2006 la art. 213 alin. 1 lit. c, și atât conform legislației în vigoare la data de 01.06.2014 cât și conform legislației în vigoare la acest moment cererea reclamantilor de scutire de la plata contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate este lipsită de temei legal.

A formulat și cerere de chemare în garanție a (...), solicitând ca, în cazul în care se va admite cererea reclamantilor, chemata în garanție să fie obligată să o despăgubească cu sumele reținute cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate, motivat de faptul că potrivit Legii 95/2006 contribuția de asigurări de sănătate s-a virat la Fondul Național de Sănătate, gestionat de această instituție.

Reclamantii au formulat cerere de modificare a pretențiilor formulate, prin care și-au restrâns pretențiile la perioada 07.08.2015-01.08.2018.

Prin note scrise depuse la data de 04.12.2018, pârâta (...) a invocat excepția autorității de lucru judecat față de reclamantii (...), în esență motivată de soluționarea de către instanțele judecătorești a unor cauze cu obiect similar, dar care vizau alte perioade anterioare celor solicitate prin prezenta acțiune.

Chemata în garanție (...) a depus întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei calității sale procesuale pasive, excepția prescripției dreptului material la acțiune pentru perioada anterioară datei de 10.12.2014 și excepția inadmisibilității cererii de chemare în garanție, iar pe fond a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată.

În esență, a invocat lipsa calității procesuale pasive întrucât deciziile prin care reclamantilor le-a fost acordat indemnizația de grațitudine au fost emise de pârâta (...), care a emis și talonul de plată a indemnizației lunare, instituția care reține și virează contribuția de asigurări sociale de sănătate este (...), între (...) și reclamantii nu există un raport juridic civil, (...) neavând nici o atribuție directă în colectarea sumelor de bani datorate de asigurați la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și nu intră în relații de natură juridică cu persoanele fizice care au obligația de plată a contribuției de asigurări de sănătate. Nu există raport juridic nici între (...) și (...), raport care să dea naștere la obligații în sarcina (...).

A mai susținut că în cauză calitatea procesuală pasivă de chemat în garanție aparține (...).

Cât privește excepția prescripției, a invocat prevederile art. 2500 alin. 1, art. 2523 și art. 2517 din noul Cod civil.

În motivarea excepției inadmisibilității cererii de chemare în garanție a făcut referire la Decizia nr. 10/2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție și la faptul că între (...) și titularul cererii de chemare în garanție din prezenta cauză nu există nicio obligație legală sau contractuală de garanție ori despăgubire.

Pe fondul cauzei, chemata în garanție a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată invocând prevederile art. 154 alin. 1 lit. d din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, în referire la art. 3 alin. 1 lit. b pct. 1 din Legea nr. 341/2004.

Prin sentința civilă nr. (...) a (...) au fost respinse acțiunea restrânsă formulată de reclamantii în contradictoriu cu pârâta (...) ca nefondată și cererea de chemare în garanție a (...) ca fiind rămasă fără obiect.

Împotriva sentinței civile au formulat apel reclamantii, în esență invocând înțelegerea greșită a prevederilor art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004 prin raportare la art. 3 alin. 1 lit. b din aceeași lege, respectiv ale art. 153 alin. 1 lit. a-h și art. 154 lit. d din Codul fiscal, în opinia acestora dispozițiile ce privesc scutirea de la plata contribuției de asigurări de sănătate aplicându-se și în cazul persoanelor care dețin titlul prevăzut de art. 3 alin. 1 lit. b pct. 3 din Legea nr. 341/2004.

Apelul astfel declarat a fost înregistrat sub nr. (...) la data de (...) pe rolul (...), ca ultimă instanță în sensul prevederilor art. 155 din Legea nr. 263/2010.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. Apelanții-reclamanții au considerat următoarele:

Legea nr. 341/2004 este o lege specială și nu cuprinde nicio prevedere cu privire la plata contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate, pentru indemnizațiile pe care le stabilește și pe care le primesc.

Pe de altă parte, art. 154 alin. 1 lit. d din Codul fiscal prevede o serie de excepții de la plata contribuției.

În atare situație, excepția este reglementată întotdeauna prin raportare la o anumită regulă, motiv pentru care trebuie analizat dacă pentru persoanele enumerate de art. 3 alin. 1 lit. b (pct. 1 - 4) din Legea nr. 341 poate exista, ca regulă, obligația de plată a contribuției de sănătate.

Conform art. 155 alin. 1 din Codul fiscal sunt stabilite imperativ și fără echivoc categoriile de venituri supuse contribuției, și anume: venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente; venituri din drepturi de proprietate intelectuală; venituri din asocierea cu o persoană juridică; venituri din cedarea folosinței bunurilor; venituri din activități agricole; silvicultură și piscicultura; venituri din investiții și venituri din alte surse.

Instanța de control judiciar a pus în discuție această categorie din urmă, respectiv veniturile din alte surse.

Art. 114 din Codul fiscal definește "veniturile din alte surse" ca fiind orice venituri identificate ca fiind impozabile, care nu se încadrează în categoriile prevăzute de la art. 61 lit. a - h, altele decât veniturile neimpozabile în conformitate cu prezentul titlu (Titlul IV - Impozitul pe venit).

În art. 62 Cod fiscal, care face parte din cap. I al Titlului IV, enumeră veniturile neimpozabile, iar la litera a sunt menționate: "ajutoarele, indemnizațiile și alte forme de sprijin cu destinație specială, primite de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetele locale și din alte fonduri publice sau colectate public, inclusiv cele din fonduri externe nerambursabile, precum și cele de aceeași natură de la organizații neguvernamentale, potrivit statutelor proprii, sau de la alte persoane".

Conform Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal, în categoria veniturilor neimpozabile prevăzute la art. 62 lit. a se cuprind și veniturile obținute de persoanele fizice, potrivit legii cum sunt: n) indemnizațiile acordate în baza legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din decembrie 1989, nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, atât potrivit art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004, cât și în conformitate cu dispozițiile Codului fiscal, indemnizațiile acordate în baza Legii nr. 341/2004 sunt venituri neimpozabile.

Conform art. 114 din Codul fiscal astfel de venituri nu intră în categoria veniturilor din alte surse care sunt supuse contribuției, în sensul art. 155 alin. 1 din Codul fiscal.

În consecință, pentru veniturile din indemnizațiile acordate în baza Legii nr. 341/2004 nu se datorează și contribuția de asigurări sociale de sănătate.

Față de considerentele expuse, au apreciat că dispozițiile Codului fiscal sunt clare, se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție a României.

2. Intimata-chemată în garanție (...) a învederat, în esență, următoarele:

Faptul că art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, prevede ca drepturile acordate conform acestei legi, nu sunt considerat venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi, nu reprezintă un argument pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor aflate în situațiile prevăzute de art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 2-4 din legea anterior invocată, de vreme ce acest text de lege statuează doar asupra scutirii de impozit iar impozitul și contribuția de asigurări sociale de sănătate sunt două noțiuni distincte, care au natură juridică diferită, utilitate și destinație distincte.

În timp ce impozitul reprezintă o plată obligatorie datorată statului de către persoanele fizice și juridice pentru veniturile pe care acestea le obțin sau pentru bunurile pe care le posedă, plată în schimbul căreia statul nu efectuează un contraserviciu, contribuțiile sociale obligatorii reprezintă contribuțiile bănești obligatorii ale persoanelor fizice, în scopul asigurării persoanelor respective împotriva unor riscuri sociale, în schimbul cărora, beneficiază de un contraserviciu, respectiv drepturile acoperite de respectivele contribuții.

Mai mult decât atât, trebuie avut în vedere și faptul că noțiunea de impozit pe venit diferă în mod evident de noțiunea de contribuție pentru asigurări sociale de sănătate, acestea având o reglementare distinctă.

Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu cuprinde nicio prevedere cu privire la exceptarea de plata contribuției. Prin urmare, în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, legiuitorul a reglementat o regulă generală prin care a stabilit obligația plății unei contribuții bănești pentru asigurările sociale de sănătate.

Excepția de la regula mai sus enunțată este reglementată expres de art. 213 alin. 1 din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare (în forma în vigoare de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006 până la republicarea actului normativ în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 26 august 2015; art. 224 alin. 1 din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare; art. 154 alin. 1 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare (în forma în vigoare din 1 ianuarie 2016 până în prezent).

Conform art. 213 alin. 1 lit. c) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 224 alin. 1 lit. d) din legea-cadru în sistemul de asigurări de sănătate, republicată, beneficiază de asigurare fără plata contribuției, persoanele prevăzute la art. 1 alin. 1 lit. b) pct. 1 (persoanele care dețin titlu de Luptător Rănit) din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate în temeiul acestei legi.

În deplină concordanță cu prevederile anterior invocate, art. 154 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, prevede expres și limitativ persoanele care exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, între care sunt și persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 1 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate în temeiul acestei legi.

Prin Decizia nr. 771/2012 Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 alin. 1 lit. c) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, arătând că referitor la constituționalitatea textului de lege criticat, Curtea s-a mai pronunțat și prin Decizia nr. 331 din 17 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 22 aprilie 2009, și a reținut că „garantarea constituțională a dreptului la ocrotirea sănătății nu înseamnă și gratuitatea asistenței medicale.” De asemenea, Curtea Constituțională a constatat că „scutirea de la plata contribuției la asigurările de sănătate nu este un drept constituțional, iar acordarea unei asemenea scutiri, în considerarea unor situații obiective sau subiective, este lăsată la opțiunea liberă a legiuitorului.

A mai arătat că, interpretarea și aplicarea dispozițiilor de mai sus nu pot fi dissociate de prevederile cuprinse în Legea nr. 95/2006 (legea-cadru în sistemul de asigurări sociale de sănătate), care stabilesc în esență, obiectivele și principiile sistemului de asigurări de sănătate, drepturile asiguraților și ale persoanelor neasigurate, conținutul pachetului de servicii medicale de bază acordate pe diferitele paliere de asistență medicală, conținutul pachetului minimal de servicii, precum și condițiile de acordare a serviciilor medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate.

Prin urmare, având în vedere dispozițiile legale anterior invocate, în raport de obiectul cauze și de calitatea apelanților - reclamanți, care dețin titlul de „Luptător cu Rol Determinant”, potrivit art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 3 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, a precizat faptul

că, legiuitorul instituie dreptul acestor persoane de a beneficia de serviciile sistemului public de asigurări sociale de sănătate, nefiind menționați la categoria persoanelor exceptate de la plata contribuției asigurării sociale de sănătate.

Potrivit dispozițiilor art. 257 alin. 1 din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv, art. 266 alin. 1 din Legea nr. 96/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, persoana asigurată are obligația plății contribuției bănești lunare pentru asigurările de sănătate, cu excepția persoanelor prevăzute la art. 213 alin. 1, respectiv art. 224 alin. 1 din lege.

Conform art. 213 alin. 4 din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare (forma inițială a legii), categoriile de persoane care nu sunt prevăzute la alin. 1 și 2 de la același articol, au obligația să se asigure în condițiile art. 211 și să plătească contribuția la asigurările sociale de sănătate în condițiile legii-cadru în sistemul de asigurări de sănătate.

În mod corelativ, potrivit art. 224 alin. 2 din legea-cadru, republicată, categoriile de persoane care nu sunt prevăzute la alin. 1 au obligația să se asigure potrivit prezentei legi și să plătească contribuția la asigurările sociale de sănătate în condițiile Legii nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

A menționat faptul că, potrivit prevederilor art. 220 alin. 1 din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 232 alin. 1 din legea-cadru, republicată, persoanele care nu fac dovada calității de asigurat beneficiază de servicii medicale, în cadrul unui pachet minimal de servicii, prevăzut de lege.

Persoanele prevăzute de art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 1 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, care au dobândit titlu de „Luptător Rănit” sunt exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, pentru drepturile bănești acordate de legea anterior invocată, astfel cum rezultă din reglementările la care a făcut trimitere în cuprinsul expunerii de motive. Astfel, aceste persoane nu au obligația plății contribuției de asigurări sociale de sănătate și beneficiază de pachetul de servicii de bază în mod nediscriminatoriu, în condițiile Contractului-cadru și a Normelor de aplicare a Contractului-cadru.

În concluzie, având în vedere considerentele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 9 din 16 ianuarie 2014, Decizia nr. 539/13 iulie 2017 și Decizia nr. 599/28.09.2017, potrivit cărora contribuția prevăzută de lege și datorată fondului național unic de asigurări de sănătate nu are natura unui impozit pe venit, persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 2, 3 și 4 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, pot beneficia de pachetul de servicii de bază în mod nediscriminatoriu în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, în condițiile plății contribuției de asigurări sociale de sănătate, în raport de dispozițiile art. 213 alin. 1 lit. c) și alin. 4, art. 218 alin. 1, art. 220 alin. 1, art. 257 alin. 1 din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, art. 224 alin. 1 lit. d) și alin. 2, art. 230 alin. 1, art. 232 alin. 1, art. 266 alin. 1 din legea-cadru, republicată, art. 154 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care nu pot fi golite de conținut și efecte juridice.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

1. Redarea normei de drept interne ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Prevederile art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora drepturile acordate conform prezentei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi.

Prevederile art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 3 din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora pentru cinstirea memoriei celor care și-au jertfit viața și în semn de grațitudine față de cei care au luptat pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, se instituie următoarele titluri: ...b) Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989, pct. 3. Luptător cu Rol Determinant - atribuit celor care în perioada 14 - 22 decembrie 1989 au avut un rol determinant la declanșarea și victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, și-au pus viața în pericol în confruntările cu forțele de represiune, au ocupat și apărat obiectivele de importanță deosebită, care au aparținut regimului totalitar, doar în localitățile în care, în urma acestor acțiuni și confruntări au rezultat persoane ucise, rănite sau reținute, până la fuga dictatorului.

Prevederile art. 154 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora următoarele categorii de persoane fizice sunt exceptate de la

plata contribuției de asigurări sociale de sănătate: d) ... precum și persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 1 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate de aceste legi.

Prevederile art. 224 alin. 1 lit. d (fostă lit. c) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora următoarele categorii de persoane beneficiază de asigurare, fără plata contribuției, în condițiile art. 154 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare: d) ... precum și persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 1 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate de aceste legi.

Prevederile art. 155 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la categoriile de venituri supuse contribuției de asigurări sociale de sănătate, potrivit cărora contribuabilii la sistemul de asigurări sociale de sănătate, prevăzuți la art. 153 alin. 1 lit. a) - d), datorează, după caz, contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile din România și din afara României, cu respectarea legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, pentru care există obligația declarării în România, realizate din următoarele categorii de venituri: a) venituri din salarii și asimilate salariilor, definite conform art. 76; b) venituri din activități independente, definite conform art. 67; c) venituri din drepturi de proprietate intelectuale, definite conform art. 70; d) venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit prevederilor titlului II, titlului III sau Legii nr. 170/2016, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125; e) venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 83; f) venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, definite conform art. 103; g) venituri din investiții, definite conform art. 91; h) venituri din alte surse, definite conform art. 114.

Pentru veniturile prevăzute la alin. 1 se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate și în cazul în care acestea sunt realizate de persoanele fizice aflate în situațiile prevăzute la art. 60.

2. redarea oricăror altor norme de drept interne apreciate a fi relevante pentru analiză:

Prevederile art. 114 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la definirea veniturilor din alte surse. Venituri din alte surse sunt orice venituri identificate ca fiind impozabile, care nu se încadrează în categoriile prevăzute la art. 61 lit. a) - h), altele decât veniturile neimpozabile în conformitate cu prezentul titlu...

Prevederile art. 61 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la categoriile de venituri supuse impozitului pe venit: ...lit. i) venituri din alte surse, definite conform art. 114 și 117.

Prevederile art. 62 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la venituri neimpozabile. În înțelesul impozitului pe venit, următoarele venituri nu sunt impozabile:... lit. a) ajutoarele, indemnizațiile și alte forme de sprijin cu destinație specială, primite de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetele locale și din alte fonduri publice sau colectate public, inclusiv cele din fonduri externe nerambursabile, precum și cele de aceeași natură primite de la organizații neguvernamentale, potrivit statutelor proprii, sau de la alte persoane.

Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal aprobate prin HG nr. 1/2016, în referire la categoria veniturilor neimpozabile prevăzute la art. 62 lit. a) din Codul fiscal se cuprind veniturile obținute de persoanele fizice, potrivit legii, cum sunt:...lit. n) indemnizațiile acordate în baza Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare;

3. prezentarea jurisprudenței proprii instanței:

Prin decizia civilă nr. (...) pronunțată de (...) în dosarul nr. (...), a fost admis apelul declarat de reclamantul (...), schimbată în parte sentința civilă apelată și obligată părțile (...) să îi restituie reclamantului sumele reținute cu titlu de contribuție de asigurări sociale de sănătate începând cu luna

iunie 2014 și până în prezent, iar pentru viitor să nu mai rețină această contribuție până la modificarea cadrului legal. Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței apelate.

În esență, curtea a reținut că dispozițiile art. 224 alin. 1 lit. c din Legea nr. 95/2006 și art. 154 din Legea 227/2015 fac referire la persoanele care beneficiază de asigurare fără plata contribuției, or reclamantul are calitatea de pensionar și contribuie la bugetul asigurărilor sociale de sănătate, neîncadrându-se în prevederile acestor legi.

De altfel, reclamantul nu a solicitat să i se atribuie calitatea de asigurat fără plata contribuției, ci doar să se facă aplicarea art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004, care prevede că indemnizațiile primite în baza acestei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nici nu afectează acordarea altor drepturi.

Este adevărat că regimul juridic al contribuțiilor de sănătate este diferit față de cel al impozitului pe venit, însă acest aspect nu are relevanță în prezenta cauză.

Codul fiscal, respectiv Legea nr. 227/2015, reglementează în acest moment care sunt categoriile de venituri pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate.

Potrivit art. 155 din actul normativ menționat, (1) Contribuabilii la sistemul de asigurări sociale de sănătate, prevăzuți la art. 153 alin. (1) lit. a) - d), datorează, după caz, contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile din România și din afara României, cu respectarea legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, pentru care există obligația declarării în România, realizate din următoarele categorii de venituri: a) venituri din salarii și asimilate salariilor, definite conform art. 76; b) venituri din activități independente, definite conform art. 67; c) venituri din drepturi de proprietate intelectuale, definite conform art. 70; d) venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit prevederilor titlului II, titlului III sau Legii nr. 170/2016, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125; e) venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 83; f) venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, definite conform art. 103; g) venituri din investiții, definite conform art. 91; h) venituri din alte surse, definite conform art. 114.

Este evident că legea stabilește obligația de a plăti contribuția de asigurări sociale de sănătate doar cu privire la anumite categorii de venituri.

Or, potrivit art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004, indemnizațiile primite în baza acestei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nici nu afectează acordarea altor drepturi.

Ca urmare, sumele primite de beneficiarii Legii 341/2004 nu se încadrează în categoria de venituri, deci sunt scutite de plata oricăror contribuții sau impozite, potrivit normei speciale și derogatorii stabilite de această lege.

În același sens, Codul fiscal anterior, respectiv Legea nr. 571/2003, stabilea care sunt categoriile de venituri, indemnizații sau ajutoare pentru care exista obligația de a plăti contribuția de asigurări sociale de sănătate, iar indemnizațiile primite în temeiul Legii nr. 341/2004 nu se regăsesc printre acestea.

În consecință, având în vedere că reclamantului i s-au reținut în mod nelegal diverse sume lunare cu titlul de contribuții de asigurări sociale de sănătate, în baza art. 480 Cod de procedură civilă instanța a admis apelul.

Prin decizia civilă nr. (...) pronunțată de (...) în dosarul nr. (...), a fost respins ca nefondat apelul declarat de reclamantul (...) împotriva sentinței civile nr. (...) a (...), reținându-se următoarele:

Cu privire la modul de calcul al contribuției de asigurări de sănătate, curtea a constatat că prin prevederile art. 224 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, au fost prevăzute în mod expres categoriile de persoane care beneficiază de asigurare, fără plata contribuției, în condițiile art. 154 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, printre care și: d) persoanele ale căror drepturi sunt stabilite prin (...), precum și persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b pct. 1 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 nr. 341/2004 cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate de aceste legi.

Textul art. 3 alin 1 lit. b pct. 1 din Legea nr. 341/2004 face referire la categoria persoanelor deținătoare ale titlului de Luptător Rănit, atribuit celor care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 sau în legătură cu aceasta, dacă au fost răniți prin utilizarea

armelor de foc ori a tehnicii de luptă de către forțele represive, prin loviri sau alte violențe comise de reprezentanți ai acestora.

Ori, în speță apelantul-reclamant deține un alt titlu, acela de Luptător cu Rol Determinant prevăzut în mod distinct de prevederile art. 3 alin 1 lit. b pct. 3 din Legea nr. 341/2004.

Și dispozițiile art. 154 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal prevede în mod expres categoriile de persoane fizice exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, printre care și: d) persoanele ale căror drepturi sunt stabilite prin (...), precum și persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b pct. 1 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate de aceste legi.

Per a contrario, persoanele care dețin titlul de Luptător cu Rol Determinant, cum este cazul reclamantului, nu sunt exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale.

Este adevărat că potrivit prevederilor art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004 drepturile acordate conform prezentei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi, însă atare prevederi se interpretează în sensul scutirii beneficiarilor lor de la plata impozitului pe venit datorat asupra drepturilor dobândite în baza legii respective, și nu acordă dreptul la scutirea de la plata contribuțiilor de asigurări de sănătate.

În acest sens, curtea a reținut că trebuie făcută distincție între impozitul pe venit, la care se referă art. 5 menționat, și contribuția de asigurări de sănătate, în cazul căreia Codul fiscal prevede în mod expres scutirea doar pentru persoanele care dețin titlul de Luptător Rănit.

În consecință, curtea a reținut că dispozițiile invocate de apelant nu prevăd scutirea de la plata contribuțiilor de asigurări de sănătate, dispozițiile prevăzute de Codul fiscal și de Legea nr. 95/2006, interpretate *per a contrario*, determinând concluzia că acestuia îi revine obligația de a plăti contribuțiile de asigurări sociale de sănătate aferente indemnizației acordate în baza Legii nr. 341/2004.

4. prezentarea jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei

Nu s-au administrat și deus la dosar dovezi referitoare la jurisprudența altor instanțe sau comunitară, vizând chestiunea de drept în discuție.

5. punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate;

Prin prevederile art. 224 alin. 1 lit. d din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 154 alin 1 lit. d din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, au fost prevăzute în mod expres categoriile de persoane care beneficiază de asigurare, fără plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, printre care și persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 1 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, pentru drepturile bănești acordate de această lege.

Textul art. 3 alin 1 lit. b pct. 1 din Legea nr. 341/2004 face referire la categoria persoanelor deținătoare ale titlului de Luptător Rănit, atribuit celor care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 sau în legătură cu aceasta, dacă au fost răniți prin utilizarea armelor de foc ori a tehnicii de luptă de către forțele represive, prin loviri sau alte violențe comise de reprezentanți ai acestora.

Este adevărat că potrivit prevederilor art. 5 alin. 2 din Legea nr. 341/2004 drepturile acordate conform prezentei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi, însă atare prevederi se interpretează în sensul scutirii beneficiarilor lor de la plata impozitului pe venit datorat asupra drepturilor dobândite în baza legii respective și nu acordă dreptul la scutirea de la plata contribuțiilor de asigurări de sănătate.

În consecință, prevederile invocate nu prevăd scutirea de la plata contribuțiilor de asigurări de sănătate, dispozițiile analizate ale Codului fiscal și ale Legii nr. 95/2006, interpretate *per a contrario*, determinând concluzia potrivit căreia persoanele care dețin alte titluri, precum cel de Luptător cu Rol Determinant le revine obligația de a plăti contribuțiile de asigurări sociale de sănătate aferente indemnizației acordate în baza Legii nr. 341/2004.

6. alte aspecte apreciate a fi relevante

Problema de drept referitoare la plata contribuției de asigurări de sănătate în cazul indemnizațiilor încasate de beneficiarii Legii nr. 341/2004 a recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977, aflați în situațiile prevăzute de art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 2-4 a fost discutată și cu ocazia Întâlnirii președinților secțiilor pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale ai curților de apel București, 15 iunie 2018.

S-a concluzionat că persoanele prevăzute la art. 3 alin. 1 lit. b) pct. 2-4 din Legea nr. 341/2004 nu datorează contribuție de asigurări sociale de sănătate pentru drepturile bănești acordate în temeiul acestei legi, în baza argumentelor prezentate în conținutul minutei întocmite, însă, dacă nu sunt asigurate în acest sistem de asigurare, nici nu vor beneficia de drepturile de asigurare prevăzute de Legea nr. 95/2006, deoarece nu intră în categoria persoanelor care beneficiază de asigurare fără plata contribuției.

NOTĂ: Totuși, persoanele încadrate în această categorie datorează contribuția dacă, potrivit art. 154 alin. 2 din Codul fiscal, realizează și venituri din categoriile prevăzute la art. 155, pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, conform regulilor specifice fiecărei categorii de venituri. Astfel, persoanele în cauză vor avea calitatea de asigurat în sistemul asigurărilor sociale de sănătate.

Dacă însă aceste persoane nu mai realizează alte venituri decât cele obținute în baza Legii nr. 341/2004, le sunt aplicabile dispozițiile art. 180 din Codul fiscal potrivit cărora pot opta pentru plata contribuției (n.n. asigurare facultativă) persoanele fizice care fie (i) nu realizează venituri de natura celor prevăzute la art. 155 și nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, fie (ii) au estimat pentru anul respectiv venituri anuale cumulate din cele prevăzute la art. 155 lit. b)- h), sub nivelul plafonului minim prevăzut de lege. Dacă optează pentru plata contribuției, li se aplică regulile stabilite de Codul fiscal pentru situația exprimării unei astfel de opțiuni și vor avea calitatea de asigurat în sistemul asigurărilor sociale de sănătate.

Opinii exprimate de participanții la întâlnire: În unanimitate, participanții au agreeat soluția expusă în opinia formatorilor INM.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DISPUNE

În baza art. 519 și art. 520 din Codul de procedură civilă, dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

- dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 5 alin.2 în referire la art. 3 alin.1 lit.b pct.3 din Legea nr. 341/2004, prin raportare la prevederile art. 154 alin.1 lit.d din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și art. 224 alin.1 lit.d din Legea nr. 95/2006 cu luarea în considerare și a prevederilor art. 155 din Legea nr. 227/2015, pentru drepturile acordate persoanelor care dețin titlul de Luptători cu Rol Determinant există sau nu obligația de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate.

În baza dispozițiilor art. 520 alin.2 din Codul de procedură civilă, dispune suspendarea judecării apelului declarat de reclamanții (...) - toți cu domiciliul procesual la (...), cu sediul profesional în (...), împotriva sentinței civile nr. (...) pronunțată de (...) - până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică de la (...).

Președinte,

Judecător,

Judecător,